

(19)

(10)

LT 4255 B

(12)

PATENTO APRAŠYMAS

(11) Patento numeris: 4255

(51) Int. Cl.⁶: C12G 3/06

(21) Paraiškos numeris: 97-046

(22) Paraiškos padavimo data: 1997 03 20

(41) Paraiškos paskelbimo data: 1997 09 25

(45) Patento paskelbimo data: 1997 12 29

(72) Išradėjas:

Gediminas Sargūnas, LT
 Eitvydas Jokubauskis, LT
 Silvija Arlaitė, LT
 Rasa Mačiulionienė, LT
 Nijolė Maciūnienė, LT

(73) Patento savininkas:

Akcinė bendrovė "SEMA", Respublikos g. 82, 5319 Panevėžys, LT

(74) Patentinis patikėtinis:

Petras Puzinas, 22, Aguonų g. 140, 5306 Panevėžys, LT

(54) Pavadinimas:

Aperatyvo ingredientų kompozicija

(57) Referatas:

Išradimas naudojamas degtinės-likerio pramonėje.

Šiuo išradimu sukurta nauja aperityvo ingredientų kompozicija, kurią sudaro pelyno (*Artemisia absinthium*) antžeminė dalis, kalendros (*Coriandrum sativum*) vaisiai, imbiero (*Zingiber officinale*) šakniastiebiai ir spirito-vandens mišinys bei papildomai įvesta citrinų rūgštis, cukrus, karamelė CA-19000-WS, aromatizatorius "Busenfreund", ajero (*Acorus calamus*) šakniastiebiai, šalavijų (*Salvia sclarea*) antžeminė dalis, krapų (*Anethum graveolens*) vaisiai, cinamono (*Cinnamomum*) žievė, baltų vynuogių vynas "Aligote", išlaikant sekantį pagaminto aperityvo ingredientų santykį, kg/1000 dekalitų:

Cukrus	1197.000 - 1237.000
Citrinų rūgštis	39.000 - 43.000
Karamelė CA-19000-WS	0.400 - 0.600
Aromatizatorius "Busenfreund"	0.600 - 1.000
Ajero (<i>Acorus calamus</i>) šakniastiebiai	0.040 - 0.060
Pelyno (<i>Artemisia absinthium</i>) antžeminė dalis	0.010 - 0.030
Šalavijų (<i>Salvia sclarea</i>) antžeminė dalis	0.300 - 0.500
Kalendros (<i>Coriandrum sativum</i>) vaisiai	0.300 - 0.500
Imbiero (<i>Zingiber officinale</i>) šakniastiebiai	0.130 - 0.330
Džiovinų krapų (<i>Anethum graveolens</i>) vaisiai	0.300 - 0.500
Cinamono (<i>Cinnamomum</i>) žievė	0.050 - 0.070
Baltų vynuogių vynas "Aligote"	850.000 - 880.000

LT 4255 B

Spirito-vandens mišinys

likęs kiekis iki 1000 dekalitų.

Naujai pagaminto aperityvo pasiekti rodikliai:

stiprumas

spalva

skonis

aromas

biologinės savybės

22 %

turi šviesiai gelsvą atspalvį

lengvai deginantis, saldžiai rūgštus

harmoningas, būdingas vynui

gerina žmogaus virškinimo organų darbą,

turi bendrą tonizuojantį poveikį

Išradimas naudojamas degtinės - likerio pramonėje.

Yra žinoma aperityvo ingredientų kompozicija, kurią sudaro kartusis migdolas, imbiero šakniastiebiai, pelyno antžeminė dalis, karčiavaisio citrinmedžio vaisiai ir spirito-vandens mišinys, žinoma pagal a.l. SU 415297.

Yra žinoma kita aperityvo ingredientų kompozicija, kurią sudaro sausas vynas, konjakas, vynuogių išspaudų ekstratas ir stiprus vynas, kuri yra žinoma pagal a.l. SU 630290.

Artimiausią žinomą aperityvo ingredientų kompoziciją sudaro badijono vaisiai, pelyno antžeminė dalis, kalendros vaisiai, muskato žiedai, imbiero šakniastiebiai ir spirito - vandens mišinys, kuri yra žinoma pagal patentą SU 423840.

Paminėtų aperityvų ingredientų kompozicijų pagrindiniai trūkumai - nepakankamo lygio organoleptinės savybės bei nepakankamas pagamintų aperityvų ingredientų kompozicijų stabilumas.

Siekiant pašalinti paminėtus trūkumus ir išplėsti aperityvų asortimentą, buvo sukurta nauja aperityvo ingredientų kompozicija, kurią sudaro pelyno (Artemisia absinthium) antžeminė dalis, kalendros (Coriandrum sativum) vaisiai, imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebiai ir spirito -vandens mišinys bei papildomai įvesti citinų rūgštis, cukrus, karamelė CA-19000-WS, aromatizatorius "Busenfreund", ajero (Acorus calamus) šakniastiebiai, šalavijų (Salvia sclarea) antžeminė dalis, krapų (Anethum graveolens) vaisiai, cinamono (Cinnamomum) žievė, baltų vynuogių vynas "Aligote", išlaikant sekantį pagaminto aperityvo ingredientų santykį, kg/1000 dekalitų:

Cukrus	1197.000	-	1237.000
Citrinų rūgštis	39.000	-	43.000
Karamelė CA-19000-WS	0.400	-	0.600
Aromatizatorius "Busenfreund"	0.600	-	1.000
Ajero (<i>Acorus calamus</i>) šakniastiebiai	0.040	-	0.060
Pelyno (<i>Artemisia absinthium</i>) antžeminė dalis	0.010	-	0.030
Šalavijų (<i>Salvia sclarea</i>) antžeminė dalis	0.300	-	0.500
Kalendros (<i>Coriandrum sativum</i>) vaisiai	0.300	-	0.500
Imbiero (<i>Zingiber officinale</i>) šakniastiebiai	0.130	-	0.330
Džiovintų krapų (<i>Anethum graveolens</i>) vaisiai	0.300	-	0.500
Cinamono (<i>Cinnamomum</i>) žievė	0.050	-	0.070
Baltų vynuogių vynas "Aligote"	850.000	-	880.000
Spirito - vandens mišinys	likęs kiekis iki 1000 dekalitų.		

Toliau pateikti mišinių ingredientų santykiai yra jų masių santykiai.

Ingredientai kupažavimui paruošiami sekančiai:

1197.0 - 1237.0 kg cukraus į kupažą įvedama 65.8 % vandeninio sirupo pavidalu. Cukraus sirupas ruošiamas karštu būdu, žinomu iš technikos lygio, dėl dalinės cukraus inversijos dedama citrinos rūgšties 0.08 % nuo cukraus svorio.

39.0 - 43.0 kg citrinų rūgšties tirpinama vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu, žinomu iš esamo aperityvų gamybos technikos lygio.

0.400 - 0.600 kg karamelės CA-19000-WS prieš kupažavimą papildomo paruošimo nereikalauja.

0.600 - 1.000 kg aromatizatoriaus "Busenfreund" prieš kupažavimą papildomo paruošimo nereikalauja.

0.040 - 0.060 kg susmulkintų ajero (Acorus calamus) šakniastiebių užpilama 75 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 14 parų, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę ajero (Acorus calamus) šakniastiebiai antrą kartą užpilami 75 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikomi 14 parų, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo ajero (Acorus calamus) šakniastiebių antpilai sumaišomi.

0.010 - 0.030 kg išdžiovintos ir susmulkintos pelyno (Artemisia absinthium) antžeminės dalies užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi pelyno (Artemisia absinthium) antžeminės dalies žaliava antrą kartą užpilama 40 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo pelyno (Artemisia absinthium) antžeminės dalies antpilai sumaišomi.

0.300 - 0.500 kg išdžiovintos ir susmulkintos šalavijų (Salvia sclarea) antžeminės dalies užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi šalavijų (Salvia sclarea) antžeminės dalies žaliava antrą kartą užpilama 40 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo šalavijų (Salvia sclarea) antžeminės dalies antpilai sumaišomi.

0.300 - 0.500 kg prinokusių, džiovintų kalendros (Coriandrum sativum) vaisių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę kalendros (Coriandrum sativum) vaisiai antrą kartą užpilami 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 8.3 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo kalendros (Coriandrum sativum) vaisių antpilai sumaišomi.

0.013 - 0.330 kg susmulkintų imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 6 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebiai antrą kartą užpilami 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 5 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebių antpilai sumaišomi.

0.300 - 0.500 kg prinokusių, džiovintų krapų (Anethum graveolens) vaisių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę krapų (Anethum graveolens) vaisiai antrą kartą užpilami 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 8.3 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo krapų (Anethum graveolens) vaisių antpilai sumaišomi.

0.050 - 0.070 kg cinamono (Cinnamomum) žievės užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 4 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi cinamono (Cinnamomum) žievės žaliava antrą kartą užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 3,5 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo cinamono (Cinnamomum) žievės antpilai sumaišomi.

850.0 - 880.0 kg baltų vynuogių vyno "Aligote" prieš kupažavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Baltų vynuogių vinas "Aligote" turi atitikti sekančius reikalavimus:

bendras rūgštingumas	6.2 gr./100 cm ³
stiprumas	7-11 tūrio %

96,4 % koncentracijos etilo alkoholis prieš kupažavimą papildomo paruošimo nereikalauja.

Aperityvo gamybai naudojamas aukščiausio išvalymo reaktifikuotas 96,4 % etilo alkoholis, pagamintas iš cukrinių runkelių melasos, bei geriamas vanduo, kurio bendras kietumas ne didesnis kaip 1 mg-ekv/dm³.

Aperityvas kupažuojamas, įvedant į 750 dekalitrų 25 % stiprumo spirito-vandens mišinį paruoštus ingredientus jų aprašymo eilės tvarka. Po kiekvieno paruošto ingrediento įvedimo visas esamas kupažas permaišomas.

Įvedus į kupažą visus ingredientus, kupažas papildomas reikiamo stiprumo spirito - vandens mišiniu, kuriuo pasiekiamas bendras kupažo stiprumas 22 %.

Paruoštas kupažas išlaikomas 24 valandas. Po to kupažas filtruojamas ir išpilstomas.

Naujai pagaminto aperityvo pasiekti rodikliai:

stiprumas	22 %
spalva	turi šviesiai gelsvą atspalvį
skonis	lengvai deginantis, saldžiai rūgštus
aromas	harmoningas, būdingas vynui
biologinės savybės	gerina žmogaus virškinimo organų darbą, turi bendrą tonizuojantį poveikį

Naujai sukurto aperityvo ingredientų kompozicijos išpildymo pavyzdys:

1217.0 kg cukraus į kupažą įvedama 65.8 % vandeninio sirupo pavidalu. Cukraus sirupas ruošiamas karštu būdu, žinomu iš technikos lygio, dėl dalinės cukraus inversijos dedama citrinos rūgšties 0.08 % nuo cukraus svorio.

41.0 kg citrinų rūgšties tirpinama vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu, žinomu iš esamo aperityvų gamybos technikos lygio.

0.500 kg karamelės CA-19000-WS prieš kupažavimą papildomo paruošimo nereikalauja.

0.800 kg aromatizatoriaus "Busenfreund" prieš kupažavimą papildomo paruošimo nereikalauja.

0.050 kg susmulkintų ajero (Acorus calamus) šakniastiebių užpilama 75 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 14 parų, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę ajero (Acorus calamus) šakniastiebiai antrą kartą užpilami 75 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikomi 14 parų, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo ajero (Acorus calamus) šakniastiebių antpilai sumaišomi.

0,020 kg išdžiovintos ir susmulkintos pelyno (Artemisia absinthium) antžeminės dalies užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi pelyno (Artemisia absinthium) antžeminės dalies žaliava antrą kartą užpilama 40 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo pelyno (Artemisia absinthium) antžeminės dalies antpilai sumaišomi.

0,400 kg išdžiovintos ir susmulkintos šalavijų (Salvia sclarea) antžeminės dalies užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi šalavijų (Salvia sclarea) antžeminės dalies žaliava antrą kartą užpilama 40 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo šalavijų (Salvia sclarea) antžeminės dalies antpilai sumaišomi.

0.400 kg prinokusių, džiovintų kalendros (Coriandrum sativum) vaisių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę kalendros (Coriandrum sativum) vaisiai antrą kartą užpilami 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 8.3 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo kalendros (Coriandrum sativum) vaisių antpilai sumaišomi.

0.230 kg susmulkintų imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 6 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebiai antrą kartą užpilami 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 5 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebių antpilai sumaišomi.

0.400 kg prinokusių, džiovintų krapų (Anethum graveolens) vaisių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę krapų (Anethum graveolens) vaisiai antrą kartą užpilami 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 8.3 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas

filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo krapų (*Anethum graveolens*) vaisių antpilai sumaišomi.

0.060 kg cinamono (*Cinnamomum*) žievės užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 4 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi cinamono (*Cinnamomum*) žievės žaliava antrą kartą užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 3,5 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo cinamono (*Cinnamomum*) žievės antpilai sumaišomi.

865.0 kg baltų vynuogių vyno "Aligote" prieš kupажavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Baltų vynuogių vynas "Aligote" turi atitikti sekančius reikalavimus:

bendras rūgštingumas	6.2 gr./100 cm ³
stiprumas	7-11 tūrio %

96,4 %. koncentracijos etilo alkoholis prieš kupажavimą papildomo paruošimo nereikalauja.

Aperityvo gamybai naudojamas aukščiausio išvalymo reaktifikuotas 96,4 % etilo alkoholis, pagamintas iš cukrinių runkelių melasos, bei geriamas vanduo, kurio bendras kietumas ne didesnis kaip 1 mg-ekv/dm³.

Aperityvas kupажuojamas, įvedant į 750 dekalitų 25 % stiprumo spirito - vandens mišinį paruoštus ingredientus jų aprašymo eilės tvarka. Po kiekvieno paruošto ingrediento įvedimo visas esamas kupажas permaišomas.

Įvedus į kupажą visus ingredientus, kupажas papildomas reikiamo stiprumo spirito - vandens mišiniu, kuriuo pasiekiamas bendras kupажo stiprumas 22 %.

Paruoštas kupažas išlaikomas 24 valandas. Po to kupažas filtruojamas ir išpilstomas.

Naujai išpildyta aperityvo ingredientų kompozicija gali būti gaminama pramoniniu būdu.

IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

Aperityvo ingredientų kompozicija, kurią sudaro pelyno (Artemisia absinthium) antžeminė dalis, kalendros (Coriandrum sativum) vaisiai, imbiero (Zingiber officinale) šakniastiebiai ir spirito -vandens mišinys, b e s i s k i r i a n t i t u o, kad papildomai įvesti citinų: rūgštis, cukrus, karamelė CA-19000-WS, aromatizatorius "Busenfreund", ajero (Acorus calamus) šakniastiebiai, šalavijų (Salvia sclarea) antžeminė dalis, krapų (Anethum graveolens) vaisiai, cinamono (Cinnamomum) žievė, baltų vynuogių vynos "Aligote", išlaikant sekantį pagaminto aperityvo ingredientų santykį, kg/1000 dekalitų:

Cukrus	1197.000	-	1237.000
Citrinų rūgštis	39.000	-	43.000
Karamelė CA-19000-WS	0.400	-	0.600
Aromatizatorius "Busenfreund"	0.600	-	1.000
Ajero (<u>Acorus calamus</u>) šakniastiebiai	0.040	-	0.060
Pelyno (<u>Artemisia absinthium</u>) antžeminė dalis	0.010	-	0.030
Šalavijų (<u>Salvia sclarea</u>) antžeminė dalis	0.300	-	0.500
Kalendros (<u>Coriandrum sativum</u>) vaisiai	0.300	-	0.500
Imbiero (<u>Zingiber officinale</u>) šakniastiebiai	0.130	-	0.330
Džiovintų krapų (<u>Anethum graveolens</u>) vaisiai	0.300	-	0.500
Cinamono (<u>Cinnamomum</u>) žievė	0.050	-	0.070
Baltų vynuogių vynos "Aligote"	850.000	-	880.000
Spirito - vandens mišinys	likęs kiekis iki 1000 dekalitų.		